

== veija po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28—
za pol leta " " " 13—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 28—
za ostalo inozemstvo " 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24—
za pol leta " " " 12—
za četrt leta " " " 6—
za en mesec " " " 2—

V spravi prejemov mesečno K 1-50

SLOVENE

== Inserati: ==

Enostopna petlitvrt (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primerom popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petlitvrt (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. in
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 185.

Današnja številka obsega 6 strani.

Karteli.

V torek 31. oktobra je predaval v »Ljudskem domu« dr. Krek o kartelih. V glavnih potezah je izvajal nekako sledeče:

V času, ko se tako zelo in splošno čuti draginja, ni čudno, da se obrača pozornost na kartele. Karteli imajo svoje dobre in slabe strani. Karteli stabilizirajo produkcijske in kolikortoliko tudi delovske razmere, na drugi strani pa spravijo konsumente, pa tudi liferante in tiste, ki od kartelov izdelano blago izdelujejo dalje, v tako odvisnost od sebe, da vsled tega nastanejo splošne gospodarske kalamitete. Monopolni značaj kartelov ima za posledico, da se pojm pravične cene popolnoma izgubi in da morejo karteli določiti ceno čisto samovoljno. Oni n. pr. lahko na umeten način — ker so vse zaloge v njihovih rokah — ponudbo zmanjšajo, da je povpraševanje večje in zato cena višja. Karteli imajo velikansk dobiček. Nekaj zgledov!:

Železni kartel plačuje svojim delničarjem 25 do 50 odstotkov dividende. Dobiček je v rosnici še večji, ker se potom odpisov in drugih manipulacij bilanca zakriva. Praška železnoindustrijska družba ima delnice po 400 K, danes so pa vredne 2620 K, skoraj sedemkrat toliko. Ogromen je dobiček wittkoviškega podjetja, ki je monopoliziralo oklope. Delnice Alpinske družbe po 200 K so danes vredne 780 K. Škodove po 200 K, danes 480 K. Poldihütte po 400, danes 600 K. Delavci so pa sko eja na tistem, kakor so bili. — Pivovarniški kartel je letos poskočil s ceno pri pivu. Izgovarja se, da je vsled suše menj hmelja. Toda v zalogah je še 40 tisoč met. centov hmelja od preje, sicer so se pa kupčije za hmelj sklenile s kmeti že spomladi, ko še nobeden ni nič vedel za sušo. Kar se tiče petroleja, je država z velikimi žrtvami preprečila, da ni Rockefellerjev trust tudi v Avstriji monopoliziral produkcije petroleja, zato so pa avstrijski producenti poskočili s ceno od 27-50 na 35 K. Ali pa premog! V 25 letih je poskočila cena pri vagonu od 34½—162, stroški za obrat in delavske plače pa v istem času samo za 4 K! Spirit je od 1. septembra t. l. poskočil v ceni za celih 10 K. Sladkor, ki je danes, ko je mleko drago in slabo, postal zlasti za otroke eden naj-

bolj potrebnih hranilnih produktov, se je tudi podražil. Tudi tu pravijo kartelirani producenti, da je vsled suše menj pese. Toda pese je od prejšnjih let, še od lanskega in predlanskega leta, 266 tisoč met. centov v zalogah in se bo samo od te vsled zvišanja cen več kot 2 in pol milijona kron zaslužilo! Tudi za opeko je kartel. Pred 15. leti je 1000 kosov opeke stalo 10—12 K, danes pa 34—36. Zavoljo tega so danes le, v kolikor pride v poštev opeka, stavbe trikrat dražje, dražja tudi stanovanja pri novih in pri starih hišah, zato so tudi dražja zemljišča. Karteli pa ne škodujejo samo konsumentu, ampak tudi velikemu delu obrti, to je tistim, ki blago, katero imajo karteli v rokah, izdelujejo dalje. Prvič, ker ga morajo dražje plačati, drugič pa zlasti zavoljo tega, ker karteli svoje blago oddajajo v tujino pod ceno. To je tako: Vsako podjetje cenejše izdeluje, čim večje je. Zato si skuša dobiti čim več odjemalcev. Poišče si jih v tujini in jih dobi tako, da prodaja v tujino pod ceno. Dobička ima vseeno, ker doma pod varstvom carine svoje odjemalce lahko poljubno odira. En zgled: V kamniškem okraju je neka mala železna tovarna. Nek carigradski trgovec si jo je prišel ogledat, da bi sklenil pogodbo za neko večje naročilo. Tovarnar pa je mogel napraviti ponudbo samo za 10 vin. ceneje kakor je bila ponudba neke tovarne iz Nemčije! Zakaj? Ker je odvisen od tovarna Savi, te pa svoje blago v Nemčijo ceneje prodajajo kakor nam. To je pa tudi na škodo domačemu delavstvu, kakor je svojčas dobro poudarjal Bernstein v nemškem državnem zboru. Karteli pravijo, da je delo vsled karteliranja industrije postalo stalno. Toda tega ne pomislijo, da slabe in uničijo vmesno obrt in vsled tega škodujejo tistemu delavstvu, ki bi si lahko tukaj zaslužilo kruha.

Socialna demokracija uganja golo demagogijo, ako ob ača pozornost mas samo na draginjo mesa in žita. Vsa živila so draga, draga je tudi kurjava. In čim dražje je vse to, tem težje plačuje gospodinja meso in kruh. Pri mesu gro velik del dobička v žepe prekupštvu, ki tvori tudi nekaj kartel in potentia. Govornik pove na drastičnem zgledu, koliko se zasluži pri mesu. 100 kron pri voličku! Kar se tiče odprave carine, je čisto pogrešeno misliti, da bi to kaj vplivalo na znižanje cen. Tudi kjer ni carine, je meso drago. Sicer pa odpravite carino in pustite kartele, pa smo tam, kjer smo bili! S carino se

kartelom sploh ne pride blizu, ker se ti preko držav združujejo. Odprtje mej more le za nekaj časa vspeh imeti. Edina pot proti do zdravejših razmer je 1. boj proti slabim posledicam kartelov — ne proti kartelom kot takim — in 2. treba je doma napraviti produkcijo cenejšo. Karteli podražijo tudi kmetu produkcijo! Cena otrobom n. pr. se je zvišala od spomladi od 8—9 K na 15—16 kron! Krmilna moka od 13—14 K na 19—20. Isto velja za umetna gnojila, za železo itd. Vsled tega je izreza živine dražja in zato seveda tudi meso. Boj zoper to draginjo more biti uspešen le, če se prepreči samovoljno dviganje cen za produkte, ki so jih monopolizirali zase karteli in če se kmečki stan dvigne, da bo lahko redil živino z manjšimi stroški; seveda je s tem v zvezi tudi pridelovanje ostalih kmečkih pridelkov, ker je brez tega umna živinoreja nemogoča: pašniki, krma itd. itd.

Torej boja zoper slabe posledice kartelov je treba. V celii Evropi ni države, ki bi imela kartelni zakon, postave pa, ki so jih v tem oziru sklenili v Ameriki, nič ne izdajo, ker se ni mislilo na tiste najrazličnejše poti, ki jih karteli izumijo, da postavijo nekaznovano lahko kršijo. Tako n. pr. so ameriški kartelisti osnovali družbo, ki pokupi kolikor mogoče več akcij onih podjetij, ki eno blago izdelujejo, da dobi nad njimi nadzorstvo, kar je potem ekvivalentno resničnemu kartelu. Največ kartelov v Evropi je v Nemčiji, potem pa pride takoj Avstrija. S karteli se peča zdaj v avstrijski zbornici poseben odsek. V tem odseku je vladni zastopnik takoj predlagal, naj se skliče enketa. Proti temu se je oglasil takoj dr. Krek in predlagal, da odsek brez ozira na vladno sam nadaljuje svoje delo, kar se tiče kartelov. In dr. Krek je vse člane odseka za seboj potegnil. Odsek je soglasno dr. Kreku poveril nalogo, da izdela v 14 dneh zakon. Dr. Krek ga je tudi sestavil in odseku načrt predložil.

Dr. Krek je za svoje predavanje žel veliko odobravanje. Ponosni smo lahko na svojega dr. Kreka, na tistega »preprostega dr. Kreka« (kakor ga je imenovalo naše liberalno časopisje), ki je sestavil zakon glede na kartele, kateri pride v najkrajšem času v odseku v razpravo. »Preprostega« dr. Kreka se danes vsi kartelirani industrijci boje. Če se njegov načrt sprejme ali bo saj služil za trdno podlago kartelnemu zakonu, bo Avstrija prva država v Evropi, ki bo imela kartelni zakon!

Koroški Slovenci.

XXI. LETNI OBČNI ZBOR »KATOLŠKO - POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENCE NA KOROŠKEM.«

Na občnem zboru sprejete resolucije smo priobčili že pretečeni petek.

Danes podajemo še poročilo o krasno uspelem shodu, na katerem je bilo navzočih blizu do 600 vrlih koroških Slovencev. Zastopniki hrvatsko-slovenskega kluba gg. drž. poslan. Grafenauer, dr. Jankovič in Demšar pri predsedstvenih mizi so bili predmet burnim ovacijam.

Ker prinese »Mir« natančno poročilo po stenografičnem zapisniku, se moramo omejiti na to, da priobčimo le glavne poteze izvajanj govornikov.

Otvoril je zborovanje predsednik razpuščenega društva dr. Brejc, rekoč: V izrednem času se vrši današnji redni občni zbor društva. Izredna je tudi Vaša vdeležba — priča, da se zavestate pomembnosti. Prestali smo politično in narodno krizo; bolezen, ki bi bila rada postala smrtna. Odbili smo naskok nemških nacionalcev (fej-klici) na našo organizacijo. Dan zmage je to in priprava na boj, ki nas še čaka. Izreden je občni zbor tudi zato, ker pozdravlja odposlanstvo hrvatsko-slovenskega kluba: dr. Jankoviča, zastopnika kranjskega kmeta Demšarja in našega Franceta (Grafenauerja), ki ga ljubimo nad vse. (Burne ovacije vsakemu posebej.) Njihova navzočnost daje zborovanju poseben političen pečat in je viden izraz in očitna dokumentacija, da je Koroška bistven del hrvatsko-slovenske skupnosti! — Predsednik da nato besedo poslancu in namestniku štaj. dež. glav. dr. Jankoviču, ki izvaja v vznem. nem govoru: Dragi rojaki! Ljubi Korošci! Pozdravljam Vas s prikipevajočimi čustvi. Zlobnost nasprotnikov je hotela uničiti društvo, ki je za Vas to, kar srce za člov. življenje. Zopet imate društvo, ki dokazuje, da ta tužni Korošan ne bo več tužen, da hoče ostati slovenski Korošec na slovenski grudi in da ne bo odstopil niti pedi zemlje nasprotniku. Dan vstajenja je vnel goreč plamen ljubezni do slovenske zemlje. Sročeno je, da pozdravlja v imenu kluba, katerega najresnejša in najimennitnejša točka programa je Koroška. Nikjer ni narod tako ogrožen kot na Koroškem. Zagotavlja, da bodo vsi v klubu odločno v boju za njegovo pra-

LISTEK.

Žalovanje.

Zopet so prešli dnevi polni spominov na naše drage pokojne in zopet se na novo vzbujajo v naših srcih spomini na ljube nam osebe, ki so nas zapustile. Misel na mrtve kaže mnogim izgubljeno srečo v polni žalosti, a vernih duš dan, nam nudi zopet uteho, ki korenin v živi veri na zopetno svidenje v drugem boljšem svetu, kjer vlada blaženi mir. — »Vse na svetu je minljivo! To nas tolaži in daje nam zavest, da ne more nobena bolest trajati dolgo.

Notranja duševna bol se je izraževala vse čase pri vseh narodih tudi v zunanjih znakih. Stara grška povest pravi, da si je mladi Agamemnon pri povratku v domovino odrezal na grobu očelovem lase v znak velike žalosti. Na isti način so tudi Grki in drugi orientalski narodi izražali svojo žalost; Rimljani so si pa ravno nasprotno v znak velike žalosti pustili rasti brado in lase. Tudi judje niso smeli v znak žalosti rezati nohtov in las, ampak so hodili v vrečah. V razirganih oblačilih, posuti s pepelom in še dandanes živijo narodi, ki si iz žalosti pulijo lase ranijo kožo lica, polagajo na telo plečene žice in se mučijo s postom.

Zelo različna je bila doba žalovanja. Rimljani so žalovali za roditelje deset mesecev. Stari Germani sploh niso obžalovali smrti soproge, žalovale so le vdovice za moža. Danes je način žalovanja pri boljših krogih sledeč: vdove nosijo leto in pol črno obleko brez nakitja. Vdovec žaluje šest mesecev, oba imata črnoobrobljena pisma, posetnice in žepne rute in živita zelo rezervirano. Za očetom ali materjo se žaluje leto dni. Za dedom in babico, bratom in sestro se žaluje šest mesecev, medtem ko se obžaluje smrt strica ali tete le tri mesece. Glede ostale rodovine pa se ravna žalovanje po okolnosti. Tujo osebo, po kateri se podeduje premoženje, se obžaluje šest mesecev. Otroci do dvanajstega leta žalujejo le za starši, in sicer pol leta.

Različna je tudi barva žalosti. Grki in Rimljani so se nosili črno. Ta barva je značilen odhod duše v podzemlje. Žene so za časa cesarjev nosile belo barvo; ta nošnja je spominjala na preostitev duše k večni luči. Egipčani so nosili rmenno obleko — barvo odpadajočega drevesnega listja. Nekateri afričanski narodi se oblačijo sivo, ker je to barva pepela, v katerega truplo razpade. Pri mohamedancih je barva žalosti modra barva, ker je modro nebo dočel dommriveca. V belem žalujejo Kijajci, ki mislijo, da se pokojniki pretvarjajo v duhove, ki žive varujejo.

Ludjevik XII. je nosil črno barvo, medtem ko so ostali francoski kralji nosili rujavo. Rdeča barva je bila barva beneških senatorjev, ki so žalovali ob smrti doža. Ves ostali krščanski svet pa nosi v znak žalosti črno obleko, ker je črna barva znak bolesti nad nočjo groba.

Lepo je, da izkazujemo pokojnim svojo ljubezen tudi po smrti. Vendar mora kristjan v žalosti neko gotovo mero držati, sam sebe tolažiti in pustiti, da ga tolažijo drugi, da ga žalost ne uniči. Saj duša pokojnega počiva v roki božji in uživa nebeško uteho. Mrtvi spe in čakajo dneva, ko se bodo trajno združili z nami.

Memento mori!

× × ×

Vseh vernih duš dan, dan globoke žalosti, je zopet minul. Sveži vencji na lepo okrašenih grobovih pošiljajo še neme pozdrave našim dragim, ki spe v temnih grobovih. Dokler bodo ljudje živeli, bodo čutili potrebo svoji žalosti za dragimi pokojniki tudi na zunaj izraza dati in od časa do časa obiskati kraje, kjer čakajo njih trupla večnega vstajenja. Nehote nam dokazuje okraševanje grobov neumrljivost duše. Kaj naj bi sicer pomenila navada krasiti grobove in častiti mrtve, če ne bi poleg strohnelih trupel živela neumrjoča duša?

Vsi kulturni narodi častijo mrtvece. Ne bomo govorili o starih Egipčanih, ki so v živi veri na nesmrtnost duše gradili mrtvim piramide, tudi ne o Indijcih, Rimljanih, Grkih ali Slovanih, pač pa o tistih možeh, ki so zavzemali med učenjaki odlična mesta, pa so bili preverjeni, da človek živi tudi po smrti dušno življenje. Najmodrejši možje vseh časov so verovali na neumrljivost duše, le v socialno-demokracičnem časopisju najdemo brezsmiselne članke o duši in posmrtnem življenju. Tako je pisal »Arbeiterwille« sledeče: »Kaj je smrt? Nikdar več se ne bomo videli!« Resen in upoštevanja vreden odgovor dajejo takim ljudem izreki velikih in znanih mož.

Sir Charles Bell (1781—1842), slavn anatom, fiziolog in kirurg, piše: »Čemu naj nam služijo vsi dokazi božje vsegamogočnosti, čemu ustvarjenje dušnega in telesnega človeka, če je enkrat vsega konec? Pri vsakem koraku se nam nudi množica dokazov, da je živa duša ustvarjena za nekaj višjega.«

Učenjak T. G. Daumer, ki je po dolgih blodnjah postal katoličan, izraza svojo vero v zopetno združenje duše s telesom tako-le: »Človek ni najvišji in zadnji produkt stvarjenja. On je nepopolno organizirano in zato nesrečno bitje, ki ne more biti večno, ampak mora narediti prostor drugemu, ki se ne eksistira.«

Novi laški porazi p i Bengasiju in Derni.

V Carigrad je došlo iz Bengasija brzoglasno poročilo, da se bijejo boji med Lahi in Turki noč in dan. Lahi da so bili poraženi. Strategično važne točke se nahajajo zopet v turških rokah. Lahi da so izgubili veliko mrtvih, ranjencev, orožja in streliva. »Ikdami« in »Jeni Gazetta« poročata o novih bojih pri Bengasiju in Derni. Po teh poročilih da so se morali Lahi umakniti.

Razburjeni Lahi zahtevajo napad v Egejskem morju. — Turki ojačujejo posadke na otokih.

Turki pošiljajo strelivo in vojake na otoke Lemnos, Mytilene, Lesbos, Chios in Rodos. Posadke hočejo Turki na teh otokih tako pomnožiti, da bi imeli na njih 14.000 vojakov. Turki hočejo te otoke braniti z vso silo, če bi jih poizkušali Lahi zasesti. Turki načrt je, razcepiti laško bojno brodnjce. Laško časopisje zato zahteva, da naj Lahi takoj prično vojsko tudi v Egejskem morju. Admiral Aubry je došel 30. m. mes. v Rim, kjer se je posvetoval z ministri, kako bi se vojno torišče raztegnilo tudi na Egejsko morje.

Lahi zaplenili avstrijsko jadnico.

Laške torpedovke so privedle v Benetke neko avstrijsko jadnico. Usavile so jo, ker so sumile, da ima skrito pod lesom vojno tihotapsko blago.

Vsa poročila kažejo, da se Lahom zelo slabo godi. Laška poročila tega ne morejo prikriti. »Agenzia Stefani« danes vse kratkoma utaja, toda človek bi pričakoval, da navede konkretna fakta in da pove, so li Turki zavzeli te in te utrde ali jih niso, pa da pojasni, zakaj da so se Lahi umaknili, kar je vendar laško časopisje prvotno konstatiralo. Tudi če polovica tega, kar iz Carigrada poročajo, ni res, vendar ostane toliko, da človek lahko upravičeno sklepa, da se Lahi nahajajo v jako prekerem položaju. Čemu hočejo izgnati korespondente, čemu pošljejo kar eno celo divizijo v Tripolis? General Canova je pravzaprav žrtve diplomatov. Moža so poslali v Tripolis, naj z nezadostno armado zasede kar vsa pomorska mesta in prodira še v notranjost dežele. Kako naj bo temu kos? Napoleon je imel s seboj velikansko armado, ko je šel v Egipt, in kako težko mu je bilo zmagati! Lahi ne poznajo terena, se morajo preživljati s pomočjo velikega trenja, ki jih ovira in niso vajeni težav v puščavi. Tisti, ki se je blamiral, je rimski kabinet!

K zborovanju za povzdigo tujskega prometa na Spodnjem Štajerskem.

Celje, dne 29. oktobra 1911.

Deželno društvo za tujski promet je sklicalo v Celje zborovanje za povzdigo tujskega prometa na Spodnjem Štajerskem. Shod se je vršil v risalni dvorani deške meščanske šole in je bil prav dobro obiskan. Udeleženi so bili celjski glavar baron Müller, dalje dr. E. Mayerhofer, glavar v Brežicah, Fr. Bouvard pl. Chatelet, glavar v Ljutomeru, vodja ptujskega okrajnega glavarstva dr. Evgen vitez pl. Netolizka, deželni poslanec dr. Ivan Benkovič in dež. poslanec dr. Vek. Kukovec, zastopnika Južne železnice Otokar Kiler in Jos. Burger, oba iz Gradca, zastopnika beljaškega ravnateljstva državne železnice Hugon vitez pl. Burger in inšpektor Lorenc, načelnik Savinjske podružnice S. P. D. Franc Kocbek, ravnatelj dež. toplic Rog. Slatine in Dobrne Mulley in dr. Hiebaum, župan celjski dr. Jabornegg, zastopniki raznih mestnih in trških občin. Žal, da slovenske občine in slovenski okrajni zastopi niso poslali nobenih zastopnikov.

Zborovanje je otvoril podpredsednik deželnega društva za povzdigo tujskega prometa dr. Friderik vitez pl. Weiss-Ostborn. Za njim je predaval o narodno - gospodarski važnosti in pogojih za tujski promet skriptor K. V. Gawalowski. Omenil je uvodoma, kolik dobiček prinese živahen tujski promet obrtništvu in kmetijstvu, kako ugodno zboljša trgovsko bilanco posameznih dežel in držav. Tirolska je na primer postala iz pasivne dežele aktivna; temu vsemu se ima zahvaliti velikanskemu tujskemu prometu. Dočim je leta 1896. obiskalo Tirolsko 345 tisoč tujcev, se je to število povzdignilo leta 1909. na 810 tisoč, to je za celih 147 odstotkov. Tujski promet daje prebivalstvu zaslužek in kruh. Predavatelj je nato obširno govoril o pogojih, ki povzdigujejo tujski promet; o dobrih železnicah, cestah, pošti, telefonu, hotelih, planinskih potih in kočah, dalje o reklamah ter postanku in razvoju društva za tujski promet. Društvo je bilo

ustanovljeno leta 1881. Govoril je o potrebi sistematičnega dela na tem polju in o vprašanju podeželenja društev za povzdigo tujskega prometa. Na Tirolskem je že ustanovljen poseben svet, ki se peča s temi zadevami. Tudi na Štajerskem je tujski promet ogromen; leta 1900., že pred desetimi leti, je obiskalo našo deželo 474.126 tujcev. Prekašajo nas samo Nižje Avstrijsko (877 tisoč), Tirolsko in Češko (756 tisoč). Primorsko izkazuje v istem letu 119 in Kranjsko 89 tisoč tujcev. Ako se račun na povprečno bivanje na 5 dni in povprečni dnevni izdatek 15 kron, dobimo vsoto 2.370.830 dni in 35.562.540 K izdatkov, vsota, ki gotovo ne more ostati brez vpliva na naše narodno-gospodarstvo v deželi. Kar se tiče Spodnje Štajerske, pride ista v poštev pri tujskem prometu zaradi svojih izbornih toplic. Ta del dežele bi pa mogel tudi nuditi izborna letovišča. Imamo naše Savinjske planine, v katerih leži ena najprekrasnejših dolin, kar jih imamo v naših Alpah, ki pa je žal še mnogim turistom nepoznana. Ta dolina se imenuje Logarjeva dolina. Treba bo delovati z vsemi silami in vsemi sredstvi, da se povzdigne tujski promet na Sp. Štajerskem.

K točki: Razširjenje in izpolnjenje prometnih sredstev je kratko govoril dr. Weiss-Ostborn. K debati je spregovoril prvi ravnatelj Slatinskih toplic Mulley in pozival društvo, naj bi delovalo pri vladi na to, da bi se čim preje zjedini na ogrsko-hrvaško vlado zaradi železnične zveze Rogatec—Krapina. Za Rog. Slatino bi bilo to velikega pomena, ker so dve tretjini gostov Ogrin v Hrvati. Nadalje želi telefonsko zvezo za Rog. Slatino in podporo za že obstoječo avtomobilsko zvezo Poljčane—Slatina—Krapina. Dr. Harpf iz Slovenjeve Gradca je pismeno prosil za podporo nemški planinski koči na Uršuli. Ker ni bilo nobenega zastopnika gornjegrajskega okrajnega zastopa, se je celjski okrajni glavar baron Müller zelo toplo zavzel za železnico Rečička vas—Gornji Grad. Opisoval je žalostne železniške razmere v tem okraju, ki nima niti metra železnice. Dokler pa ni železnice, se naj na vsak način uvede avtomobilska poštna zveza Rečička vas—Gornji Grad—Solčava. Okraj sam je pripravljen prispevati in tudi poštni erar bi lahko s sedanji veliki stroški za vozno pošto precej pripomogel. Avtomobilski promet naj bi se uvedel že prihodnje leto.

Govornik prosi odbor, da se za to zadevo zavzame. Dr. Weiss je odgovoril, da so se predlogi za zboljšanje železniških sredstev v gornjegrajskem okraju stavili že na mariborskem zborovanju za tujski promet ter da je društvo napravilo vloge, na katere pa se je večinoma odgovorilo v negativnem smislu. Glede železnice naj bi se izvolil eksekutivni odbor, ki naj izdela vsaj generalni načrt, preračuna rentabilnitet ter napravi načrt za financiranje. Pomembnost zboljšanja prometnih zvez v gornjegrajskem okraju društvo popolnoma priznava.

Dnevne novice.

+ **Rapidno propadanje liberalne stranke.** Nad vse značilno za propadanje naše liberalne stranke je otročje veselje nad »zmago« v Ljubljani, nad »zmago«, za katero je vsak otrok naprej vedel. Kajti čas za popolni ljubljanski preobrat se ni prišel. A liberalci vpijejo nad »zmago«, kakor da bi bili izvojevali kako postojanko — samo da dajejo nekoliko poguma svojim po pravici obupanim pristašem v Ljubljani in po deželi. Razume se, da treznejši liberalci zmajujejo z glavami nad takimi kozlarijami. Vrhunec komedije pa je, da so liberalci nabili lepake po Ljubljani, kjer oznanjujejo, za koliko odstotkov je to pot dobil kandidat S. L. S. manj nego zadnjič. Vsakemu je znano, da S. L. S. to pot ni intenzivno posegla v volilni boj, ker vprašanje volilne pravice izven Ljubljane stanujočih ljubljanskih davkoplačevalcev še nirešeno in je predzadnja dopolnilna volitev (Reisner - Gregorič) dokazala, da je uspeh za našo stranko za sedaj izključen. Zato je tudi mnogo naših somišljenikov plediralo v naprej za neudeležbo pri zadnji volitvi in dejansko se je oddalo od somišljenikov S. L. S. okoli 150 praznih glasovnic, mnogo naših volilcev je pa sploh ostalo doma. Gotovo to ni hvalevredno, ali dejanski položaj je to. — Mi čakamo sedaj na odločitev deželnega zbora o volilni opravičenosti, t. j. o pravilnosti volilskih imenikov. Če bi pa prišlo potem na temelju odločbe deželnega zbora do novih volitev, bo gotovo posegla S. L. S. z vso intenzivnostjo v boj in potem bo prava prilika,

štetu »odstotke«. Liberalci bi pa najbolje storili, če bi odložili svoje zmago-slavne komedije za — pust. Občinske volitve po deželi se vršijo zelo ugodno za S. L. S. Izvzemši malo številce občin, ki so od nekdaj znane kot glavna taborišča liberalizma, se liberalci niti ne upajo več nastopati pod svojo firmo, temuč se previdno skrivajo za lokalnimi interesi in skušajo s tem delati zga-go — po večini brez vsakega uspeha. Naši možje nastopajo povsod zavedno kot ponosni pristaši S. L. S., z odkritim vizirjem. Ko bodo občinske volitve po celi deželi končane, priobčimo natančno statistiko, ki bo dokazala nezadržno propadanje liberalne stranke ter dosledno zmagonosno prodiranje S. L. S. na celi črti.

+ **Ljubljanski deželni poslanci proti interesom ljubljanskega mesta.** Dr. Tavčar, dr. Triller in liberalna zvezda Ribnikar so na nečuten način v volilni borbi nastopali proti deželni mu odboru, zlasti dr. Lampeta so zaradi cestnega zakona žalili na neodpustljiv način. Namestu da bi za olajšavo, ki jo je po pooblastilu deželnega zbora privolil ljubljanskemu mestu deželni odbor pri cestnem zakonu, ko je sprejel v zakon triletni provizorij z razmerjem prispevka deželnega zaklada proti okrajnim zakladom $\frac{2}{3} : \frac{1}{3}$, bili hvaležni, napadajo dr. Lampeta kot referenta. V svoji besnosti je prinesel »Slov. Narod« celo članek, v katerem očita dr. Lampetu, da je »nalagal« interministerielno konferenco, češ, da ni deželni odbor sklenil, da mora dežela podpirati tudi ljubljansko mestno občino v cestnih zadevah. Res pa je, da je dr. Lampe v deželnem zboru, v deželnem odboru in pri interministerielni konferenci zastopal dosledno vedno isto stališče, ki je tudi večkrat jasno stališče deželnega zastopa, namreč: da se izjemne določbe v zakon ne sprejmejo za nobeno občino. Vsaki občini je prosto stopiti pred deželni odbor s prošnjami, ki se stvarno rešujejo. To je deželni odbor že v dopisu dne 14. januarja t. l. na vlado povedal, in to bi dr. Tavčar lahko vedel, ko bi mu bilo kaj do resnice. Ravno to in nič drugega je dr. Lampe zastopal pri interministerielni konferenci. Proti interesu ljubljanskega mesta je torej postopanje ljubljanskih deželnih poslancev, v prvi vrsti dr. Tavčarja, ki dr. Lampeta na tak način napada, ker se je izjavil pripravljenim, upoštevati tudi interese ljubljanskega mesta. Namestu da bi bili za to hvaležni dr. Lampetu ljubljanski poslanci, pa podirajo most, po katerem bi bilo moči priti do sodelovanja. Po teh inzultih je seveda izključeno, da bi mogli zastopniki deželnozbornske večine sploh še osebno občeovati z dotičniki, ki so tako kruto žalili njihovo čast, dokler ne dobe popolnega zadoščenja. Tavčarji in Ribnikarji bodo morali vse prekalicati, kar so neresničnega govorili zoper deželni odbor, preden se bo smel kdo na nje ozirati. S takim nastopom ti ljudje ogromno škodujejo ljubljanskemu mestu, ki bo moralo v svojem lastnem interesu skrbeti, da položi svoje zastopstvo v roke mož, s katerimi bo kulturnim ljudem sploh mogoče občeovati.

+ **Kmečka zveza za novomeški okraj priredi v nedeljo, 5. novembra, troje shodov, in sicer po rani maši v Toplicah, dopoldne v Valtici, ob dveh popoldne v Dol. Sušicah.**

+ **Županska volitev trške občine Ilirske Bistrice** se je vršila dne 30. okt. t. l. Izvoljeni so bili sledeči: Hodnik Kristjan, županom; Samsa Josip, župana namestnikom; Kregar Avgust, prvim svetovalcem; Domladiš Josip, drugim svetovalcem. — V Trnovem na Notranjskem so sedaj volilni imeniki na razpolago.

+ **Umeščenje novega župnika pri Sv. Ivanu v Trstu.** 30. m. m. je bil v škofijski kapeli umeščen za sv. ivansko župnijo dosed. tamošnji župni upravitelj gospod Frančišek Sila. Zanimiva redkost na tem umeščenju je bila, da sta bila navzoča tudi dva brata-duhovnika novega župnika, župnik in dekan tomajski, častni kanonik mons. Matija Sila ter konz. svetnik in veroučitelj na državni dekleški šoli na Lipskem trgu, gospod Jakob Sila. Kakor doznajemo, bo novi župnik prihodnjo nedeljo, dne 5. t. m., po škofijskem delegatu med slovesno mašo ob 10. uri predstavljen svojim sv. ivanskim župljanom.

— **Nesreče na Dolenjskem.** Dne 30. oktobra so bili pripeljeni v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji trije ponesrečenci. Jože Zupančič, posestnik v Hmelčiču je padel na lovu z nabasano puško, ki se je med padcem sprožila in ga oškropila po obeh stopalih. — Alojzij Vuk, delavec lesne tovarne v Rogu, je prišel z desno roko preblizu okroglega žage, ki ga je prišla ter mu raztrgala palec in kazalec. — Franceta Vever.

hlapca v Klevčevžu, je udarila krava po glavi in mu prebila osem centimetrov na dolgo mišice na čelu.

— **Društvo c. kr. davčnih uradnikov** za Kranjsko vabi k manifestacijskemu zborovanju, ki bo v nedeljo 5. novembra t. l. točno ob 11. uri dopoldne v dvorani hotela »Ilirija«. Ker je največje važnosti, da ta manifestacija pokaže složnost celokupnega davčnega uradništva, pričakuje društveni odbor od strani gg. tovarišev vsestranske udeležbe. — Družabni predvečer c. kr. davčnega uradništva se priredi gg. kolegom z dežele v soboto dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Ilirija«, na kar se le-ti opozarjajo!

— **Iz Most.** Obrekljivi soc. demokrati in naprednjaki v Mostah trdijo, da ima g. Oražem, gerent občine Moste, za trud na dan 10 K plačila ter da se občinskim svetovalcem za vsako zamudo povrne iz občinske blagajne. Res je, da je dež. vlada dovolila za vsako zamudo in pota povrnitev od občine. Toda gerentovi svetovalci v Mostah niti vinarja niso vzeli iz občinske blagajne, ker se smatrajo za bolj poštene kot pa nesramni obrekovalci, ki se jim upajo predbacivati, da vse svoje stroške dobe povrnjene. Kdor se pa res zanima za občinske posle, naj se vsak gre pripravi v občinski urad, koliko dolga so jim že napravili osovraženi pristaši S. L. S. Toliko v pojasnilo nevednim ljudem.

— **Krvav pretep med rojaki v tujini.** Iz Ebbsa poročajo, da se je več kranjskih delavcev, ki uslužbeni pri regulaciji Jenbacha, sprlo v neki gostilni ter da je nekega Leskovica sunil z nožem delavec Ivan Benedikt trikrat v trebuh in enkrat v bedro. Težko ranjenega Leskovica so prepeljali v bolnišnico v Kufsteinu, Benedikta so pa aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Kufsteinu.

— **Ljudsko šolstvo.** Kranjski dež. šolski svet je pripustil izpr. učit. kandidatino Ano Majcen k brezplačni šolski praksi na zasebni nemški dekliški ljudski šoli ljubljanskega šolskega kuratorja in izpr. učit. kandidatino Ivanu Zupan k brezplačni šolski praksi na šestrazrednici na Viču. — Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je imenoval bivšo suplentino v Srednji vasi pri Bohinju Marijo Sirnik za prov. učiteljico in voditeljico na enorazrednici v Golem. — Okr. šol. svet v Radovljici je namesto obolevale učiteljice Amalije Jeglič imenoval izpr. učiteljico Gabrielo Treo za suplentino na dvorazrednici v Dovjem. — Ljubljanski mestni šolski svet je na mesto trajno vpokoje ne učiteljice Friderike Konecgg imenoval izpr. učiteljico Alice Schmalz za suplentino na mestni nemški osemrazredni dekliški šoli. — Okr. šol. svet za ljubljansko okolico je na mesto obolevale učiteljice Ide Papler imenoval bivšo suplentino na Studencu Marijo Miklavc - Janša za suplentino na ljudski šoli v Borovnici in na mesto obolevale učiteljice Ane Kermavner abs. učit. kandidatino Ano Mandelj za suplentino na ljudski šoli v D. M. v Polju. — Okr. šolski svet v Kočevju je dosedanjo suplentino na dekliški ljudski šoli v Kočevju Ano Ganslmayer imenoval za prov. učiteljico na sedanjem službenem mestu.

— **Novi frančiškanski general.** Papež je s posebnim »Motu proprio« imenoval frančiškanskemu redu novega generala v osebi P. Pacifika Monza, istotako gen. prokuratorja in šest gen. definitorjev. Odstopivši pater-general postane nadškof.

— **Truplo ženske našel.** Ludvik Sluga, mizar na Dovjem, je šel dne 29. oktobra t. l. med 7. in 8. uro jutraj po državni cesti v Hrušico. V Belopolju poleg Hrušice zapazil je v grapi truplo ženske, ki je bilo brez obleke, kar je takoj naznanil bližnjemu čuvaju železniške proge v kateri stražnici se tudi nahaja telefon. Identiteta ponesrečene se je takoj dognala, kajti spoznali so v mrtvi osebi slaboumno Ano Lukman, rojeno v Vučjivasi pri Trbižu in pristojno v Ljubljano. Zapustila je dotični dan jutraj neopaženo v sami srajci svoje stanovanje in je bežala proti Dovjem kjer se je vsled slabosti zgrudila in umrla.

— **Iz Škocijana pri Mokronogu.** Dne 29. oktobra ob 11. uri dopoldne je v naši fari izdihnil svojo dušo predzadnji Radeckijev veteran, Matija Sinkovec iz Jelendola. Bil je najstarejši mož v fari. Rodil se je leta 1823. in je bil v vojski leta 1848. in 1849. Večna luč mu naj sveti!

— **Vojaške vesti.** Za polkovnika je imenovan podpolkovnik 17. pešpolka Franc Tischina in podpolkovnik 27. pešpolka Karel Weber. Za nadporočnika je imenovan poročnik 27. pešpolka Leopold Salomon.

— **Mlad samomorilec.** Oni 14 letni deček Guido Terzon v Trstu, ki je spil,

kakor smo poročali, 27. oktobra v ljudskem vrtu v samomornilnem namenu kisovo esenco, je umrl v četrtek ob 9. uri zvečer. Usmrtil se je, ker ga stariši niso pustili na morje.

— **Protestantovska milijonska ustanova za nemške šole v Avstriji.** Iz Halle poročajo, da je na Saškem, domovini protestantovskereformacije, izšel oklic, naj se zbere k 400letnemu jubileju reformacije leta 1907 ustanova milijon mark kot jubilejni dar avstrijskim Nemcem za njihove šole.

— **Pred izpraševalno komisijo za slovensko stenografijo** v Zagrebu je te dni prebila izpit iz tega predmeta gđ. Irma Petek.

RUSKE PRIPRAVE PROTI AVSTRIJI.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Peterburga: Rusko vojno ministrstvo se posvetuje o načrtu, postaviti na zahodno mejo štiri armadne zbornice. Rusi hočejo to storiti glede na splošen političen položaj v Evropi in ker ne zaupajo Avstro-Ogrski.

Ljubljanske novice.

Iz **Osrednja volilna komisija**, ki se je zbrala včeraj, 1. t. m., v »Mestnem domu«, da konstatira definitivni rezultat deželnozborske nadomestne volitve, ki se je vršila 31. t. m. v Ljubljani, je dognala sledeče: V I. sekciji se je oddalo vseh glasov 852, v II. 701, v III. 791, v IV. 969, vsega skupaj 3313. Neveljavnih, to je praznih glasovnic, je bilo v I. sekciji 43, v II. 38, v III. 41, v IV. 55, vsega skupaj 177. Veljavnih glasov je torej 3136. Od teh je dobil Anton Rojina v I. sekciji 189, v II. 173, v III. 176, v IV. 232, vsega skupaj 770; Adolf Ribnikar v I. sekciji 323, v II. 374, v III. 428, v IV. 494, vsega skupaj 1719, dr. Eger v I. 137, v II. 72, v III. 89, v IV. 125, vsega skupaj 423, E. Kristan v I. 57, v II. 41, v III. 55, v IV. 60. Raztresenih glasov je bilo 12, to je: dr. Gregorič 4 glasove, Eduard Voltmann 1, dr. Ivan Tavčar 2, dr. Šusteršič 1, Ivan Ružička 1, Pavel Grčar 1, Franc Šeber 1, 1 je dobil Ribnikar z napačno označbo krstnega imena. Ker sta bili pri neki komisiji oddani od strani nekega volilca dve glasovnici mesto ene, znaša število glasovnic 3314 mesto 3313, kolikor je bilo volilcev.

Iz **Hribarjeva obrtna šola in njegovo gospodarstvo.** Dne 6. novembra t. l. se vrši kakor znano, otvoritev nove državne obrtne šole. Kakor poroča uradna kronika o tej stvari, je stala ta obrtna šola mestno občino 1.200.000 K — brez oprave in brez vseh drugih potrebščin. Zdej pa ima Hribar še drzno čelo hvalisati se, koliko je on Ljubljani s to in drugimi napravami koristil! Stotisočaki so šli v vodo, meščani pa morajo in bodo morali še plačevati, da bodo črni!

Iz **Ženska obrtna šola** na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani je učna prireditev, kakršne do sedaj še nismo imeli v naši deželi. Namenjena je v prvi vrsti pouku v belem šivanju (šivanje perila) in pouku v izdelovanju ženskih in otroških oblek, poleg tega pa tudi neguje razna umetna ženska ročna dela, osobito umetno vezenje. Oddelek za šivanje perila in oddelek za obleke imata po dva letnika; istotako tudi oddelek za umetno vezenje. Absolventke dobe pravico do samostojnega obrtovanja, tako da šola povsem nadomešča učenje pri šivilji in modistovki. V šoli se pa ne poučuje samo ročno delo, temveč tudi razni drugi izobraževalni predmeti, n. pr.: slovenski in nemški jezik, računstvo, spise, gospodinjstvo, zdravoslovje, nauk o kostumih, petje in telovadba. Vrh teh obveznih predmetov se bode poučevalo tudi v laščini in francoščini, ako se zgodi dovolj udeleženk. — Našemu ženstvu se torej nudi prilika, pridobiti se navedenih ženskih obrtov brez posebnih stroškov in pridobiti si dokaj drugega, splošno potrebnega znanja, vsled česar vnovič opozarjamo svoje čitateljice na navedeni zavod. — Za vstop zadošča ljudskošolska izobrazba in starost 14 let. Pouk se prične dne 6. novembra.

Iz **Umor v Sp. šiški.** — **Vojak umoril vojaka.** Včeraj okoli 10. ure zvečer so se vračali nek korporal in dva vojaka domobranskega pešpolka št. 27 po okrajni cesti iz Zg. Šiške v Sp. Šiško domov. V bližini šišenske cerkve sta se pa pričela vojaka prepirati, nakar je vojak Mikec potegnil bajonet ter ga spričo korporala zabodel svojemu tovarišu v prsa do ročaja globoko, da se je takoj mrtev zgrudil na tla. Umorjenec, vojaški novinec, po imenu Brolih, je v Anžokovi gostilni, kjer so popoldne popivali skupno, precej razgrajal, vsled česar sa mu vzeli bajonet in ga spravili na prosto. Zunaj pa se mu je pridružil infanterist Mikec, ki gaje nekaj tre-

Lahvala.

Vsem ljubljanskim gg. deželnozborskim volilcem, ki niso nasedli raznim klevetam in so zavestjo, da potrebuje Ljubljana resnega dela, glasovali za kandidata S. L. S. izreka ljubljansko vodstvo S. L. S. iskreno zahvalo. Naj tudi nadalje zvesti ostanejo pri zastavi S. L. S., kajti ob nadaljnjem razvoju stvari se bode tudi še marsikateri naš dosedanji nasprotnik prepričal, da je pot S. L. S. edino prava! Zmagala bo slovenska poštenost.

**Za ljubljansko vodstvo S. L. S.:
dr. Vinko Gregorič
t. č. predsednik.**

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVO MINISTRSTVO.

Dunaj, 2. novembra. Jutrajšnja »Wiener Zeitung« priobči imenovanja novih ministrov. Razun poljedelskega portfelja so določeni že vsi novi člani ministrstva. Predsednik grof Stürgkh, deželna bramba Georgi, justica Hohenburger, finance Meyer, Galicija Zaleski, notranje stvari Heindold, trgovina Rössler, železnice Forster, nauk Hussarek, javna dela Trnka. Za poljedelsko ministrstvo pride v prvi vrsti v poštev praški češki profesor Braf; če odkloni, bo treba poiskati drugega moža.

GAUTSCH POSTANE GROF?

Praga, 2. novembra. Tukajšnji listi poročajo, da bo baron Gautsch povišan v grofovski stan.

ZGRADBA LIČKE ŽELEZNICE.

Zagreb, 2. novembra. Po sporazumu v min. svetu je sklenjena za zvezo monarhije z Bosno zgradba dvojne železniške proge in sicer: Budimpešta—Brod—Doboj—Sarajevo in Dunaj—Zidani most—Zagreb—Sarajevo. S časom bi se tej gradbi pridružila proga Novi-Knin. Vsled tega so se pojavile vesti, da se bo zgradba ličke železnice popolnoma opustila. — »Obzor« se je glede ličke železnice obrnil na svoja dopisnika v Budimpešti in je dobil sledečo informacijo: »Skupna vlada je sklenila z znanim konzorcijem štirih bank dogovor, po katerem ima le-ta zgraditi proggo Ogulin—Otočac—Knin stopnjema po 60 km na leto. Vsakoletno zgrajeno proggo mora se takoj izročiti prometu. Z gradbo naj se počne čimprej.

STRAHOVITI BOJI OKOLI TRIPOLISA.

Rim, 2. novembra. Mario Nordio, dopisnik tržaškega »Piccola«, poroča z dne 26. pret. mes. svojem listu natančen popis bojev, ki so se vršili in se najbržeje še vrše pred Tripolisom. Iz tega dopisa je posneti, da je bil v onih bojih skoro ves polk konjenišva »Lodi« od Arabcev potolčen, tako da je komaj 12 mož ostalo živih! Kljub največji hrabrosti Italijanov so Arabci laško obrambno četo predrlji, v tem momentu so konjeniki polka »Lodi« skočili s konj, ker drugače med drevjem ni bilo mogoče operirati, in so se vrgli na Arabce, od katerih so se vedno nove čete usipale na Italijane. Kavaleristi so se borili z Arabci mož proti možu, dokler niso skoro vsi padli. — Točka Čara-čad je bila slabo zasedena, tedaj je stotnik Verri prosil generala Pecori, da odrine tja in Arabce zapodi, ker je bila nevarnost, da jo zasedejo. General izprva tega ni hotel, nakar je stotnik izjavil, da stori na svojo odgovornost, kar se mu zdi neobhodno potrebno. Verrija je zadela sovražna krogla sredi čela. Nordio pravi, da se v oazi boji vrše dalje. **Ranjenih in mrtvih je na kupe. Lahki so imeli velikanske izgube.** Poveljnik Rdečega križa se je spričo take mesariste jokati. Arabci so Lahe naskočili ob petih jutraj. Lahki so šele pozno zapazili, da imajo opraviti z močnim nasprotnikom, bili so presenečeni. Arabci izborni streljajo, veliko boljše kakor Lahki. Arabci so poškodovali tudi en zrakoplov, ki bi se bil kmalu prevrnil. Nordio prizna, da so Lahki v neki vasi v oazi postrelili vse moške od prvega do zadnjega, ženske in otroke pa so odvedli na ladje. — Laški listi objavljajo zdaj tudi podrobno stori o boju pri Homsu. Dočim so preje trdili, da so Homs zavzeli z lahkoto, pišejo zdaj, da je boj s Turki trajal dvanajst ur. Turki so bili na tem, da Lahe premagajo, a je rešil Lahe polkovnik Mosca, ki je prihitel v zadnjem trenutku na pomoč s svojim polkom. Pa tudi

ta ne bi bil Lahom mogel pomagati, da nista laški ladji »Marco Polo« in »Beneditto Brin« otvorili strahovit ogenj na Turke. »Giornale d'Italia« poroča, da je vseh Arabcev, ki so se pridružili Turkom, 100.000. (Tako Lahki dementujejo oficijelna poročila laške vlade.)

TURKI ZAVZELI VSE UTRUBE OKOLI TRIPOLISA.

Tripolis, 2. novembra. Turki so včeraj po strašnem boju se polastili še ostalih fortov okoli Tripolisa, tako da je zdaj vseh šest fortov v njihovih rokah, to so: Čara-čad, Čara-zviet, Sidi Messiri, Bumellanu, Čara-aserim in Gargoreš. Ker imajo Turki v oblasti tudi Bumellanu, koder se nahajajo vodnjaki, primanjkuje Lahom vode. Laške ladje vsled viharja ne morejo blizu obrežja. Turška vojska prodira in se bje boj tudi v ulicah Tripolisa, koder se je vse zoper Lahe uprlo.

POŠTA OKRADENA.

Metlika, 2. novembra. Včeraj zjutraj je bila pošta čez Gorjance okradena. Med drugim je ukradenih 10.000 K.

ARETIRAN MORILEC.

Brno, 2. novembra. Tukaj so aretirali posestnika Tomana, ki je umoril na Dunaju mizarskega pomočnika Ernsta Schillerja in pobegnil. Zapri so tudi Tomanove brate, o katerih sumijo, da so bili pri umoru soudeleženi.

VELIK POŽAR V CARIGRADU.

Carigrad, 2. novembra. Tu je judovsko predmestje popolnoma pogorelo. Na stotine rodbin je brez strehe. Pogorelo jim je vse imetje. Na pogorišču so se doigravali nepopisni prizori.

Poslano.

Čegav je Dimež?

Nisem mislil, da bo završelo in se prah vzdignil, ko bo po 40 letih Dimež zopet nastopil; pa vsaj ni čudo, ko je ob času svojega življenja držal Dimež vso »Kranjsko« v sapi, strahu in trepetu. Torej čegav je Dimež, ki je našel v Danilu Homera? Smelo rečem: moj Dimež je moj Dimež! Toda do mojega Dimeža so mi pripomogli kaj odlični gospodje.

Pred vsem gospod Stele v Kamniku, ki je na svojih komisijskih potih po kamniški okolici nabral še od danes živčih ljudi, ki so osebno poznali in občevali z Dimežem, veliko gradiva in ki mi je tako vestno podal celo registraturo, imena dočimikov, kraje, njih hišne številke in kaj so izjavili in doživeli. Nadalje so se zanimali za to delo še sledeči gospodje: cesarski svetnik pl. Radice, ravnatelj Graseki, Gärtner mlajši iz Železnikov, čegar zibka je baje tekla v Dimežovi hiši v Železnikih, podomače pri Šloerju, trgovec Frisch, cukrar Grkman, župnik v Mengšu, in cukrar M. Voltman, ki je šel celo pomagat Dimeža lovit. Nadalje sem iskal svoje informacije v licealni biblioteki, v »Dom in Svetu«, ljubljanskem muzeju, »Novicah« itd. Tudi osebno sem bil na Šmarjetni gori in v Kranju na »Stari pošti« in v Dobu. Gradiva je še toliko, da bi lahko napisal »Dimeža« drugi del, kakor Göthe »Fausta«, ki sem ga videl letos v Berlinu. Ako mi »Slovenec« pisec notice »Čegav je Dimež«, zagigura honorar, napišem v počitnicah »Dimeževe ljubzenske aventure«: o Urški, Katrici, Jerici, o lepi Kovačevi Rozi iz Sele, ki je vsled ljubosumnosti skočila v vodo. Toda dovolj o mojem »Dimežu«: kupite si ga, čitajte ga, oglejte si ga! — Dopisnik me sumniči dalje, da sem iz našega arhiva prepisal Alešovečvega »Dimeža«, ki se je uprizoril l. 1873. 21. marca. In na to hočem odgovoriti po vsej resnici in sem tudi edini, ki more pojasniti zadevo Alešovečvega »Dimeža«, ker sem z ranjnim Alešovcem občeval, posebno pa v zadevi »Dimeža«. — Glede našega arhiva le pripomnim, da so se nehali

Za prezgodnje otroke.

Na prehranitev in razvoj prezgodaj rojenih otrok se mora prav posebno in skrbno paziti. Tukaj se maščuje vsaka napaka in vsaka zamuda. Ravno takim otrokom se izkaže Scott-ova ribjeoljna-emulzija, redno zaužita v primerni množini, kot pravi blagoslov. Razvoj takih prezgodnjih otrok se s

SCOTT-ovo EMULZIJO

večkrat tako povša, da se po kratkem času niti po cvetočem obrazu, niti po čvrstem telesnem razvoju in ojačenju kosti nikakor ne razločujejo od drugih otrok. Scott-ova emulzija je popolnoma lahko prebavna in tako prijetno dišeča, da jo celo dojenček brez vsakega obotavljanja zaužije in lahko prebavi. Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je zašad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učink. Cena izvirni stek. 250 K. — Dobi se po vseh lekarnah.

Štalarske novice.

Š **V zadevi Pergerjevega umora** se nam iz Ljutomera poroča: Tu so aretirali umora nad Pergerjem sumljivega mizarja Semenica in tržanko Zweek. Perger je pri Zweekovi stanoval in razkril o njej in Semenici različne stvari. Vsled tega se sumi, da sta ga ta dva iz maščevanja umorila. Zweek je huda nemškutarica in ima tudi podporo od »Südmarcke«.

Š **Otvoritev obrtne nadaljevalne šole s trgovskim tečajem v Šmarju pri Jelšah** bo dne 3. novembra ob 5. uri popoldne. Šolo so obvezani obiskovati vsi obrtniški vajenci (in vajenke) v oddaljenosti do 3 km od šole. Na prosto voljo je dan obisk šole (in sicer pouka v posamičnih ali vseh predmetih) po možnosti delavcem šolskega okoliša, kakor tudi vajencem izven navedenega okraja. Pouk je brezplačen, ravnotako dobe vajenci vse šolske potrebščine brezplačno. Oglasiti se je zadnji teden pred pričetkom pouka. Vodstvo.

así, ko so se dela precej po domače razposojala. Jaz sam sem iz Gorice in celja prinesel razposojena dela domu, ki smo jih svoječasno iskali po našem arhivu. Tako je bilo preje. Danes, ako hočeš čitati kako dramsko delo iz našega arhiva, je treba podpisati re- verz, ki prile k vlogam in posebej v knjigo in jamčiš s svojo gažo za delo. Da ne zaidem predaleč, omenim, da Aleševčev »Dimež« nikdar arhiva slo- venskega gledališča videl ni, ker bi se bil sigurno že večkrat uprizoril.

Leta 1873., dne 21. marca je vprizo- ril ranjki Gecelj Aleševčevega »Dime- ža« za svojo benefico, toda honorarja ali tantiem pa Aleševčev ni dobil, saj to ni bilo v navadi pri tedanjih gleda- liških pisateljih. Aleševčev mi je sam pravil o tem: »Lorber sem dobil, lorber, a za večerjo pa nisem imel« in pri »Kroni« mu je plačal Gecelj klobaso in pijačo, to so bile njegove tantieme. Toda on bi bil rad prodal igro in je šel z njo h gospodu dr. Staretu; toda igra je ležala pol leta tam. Šel je tudi h gos- podu dr. Tavčarju, ki je bil svojčas predsednik Dramatičnega društva, to- da tudi ta ga je odpravil s svojim obli- gatnim »desetakom«. — Gledališka blagajna je bila »pleite«. Čez nekaj let sem postal »ljubimec« pri slovenskem gledališču in vprizoril bi rad »Dimeža« za svojo benefico. Moledoval sem Ale- šovca za igro in odgovoril mi je pred pričami: »Tebi bi ga dal, tebi, samo da ga najdeš.« Sledil sem vsem njegovim stanovanjem, kjer je bival, toda brez uspeha. S tem bi končal svoj »memen- to«, toda na grd način me sumniči »Ju- tro«, ki piše celo, da me bo tožila hčer- ka rajnega Alešovca in da sem šel na stara leta med pisatelje! Tudi na to moram odgovarjati, kajti: »Viele Hun- de sind des Hasen Tod«.

Tudi »Jutrovega« dopisnika mor- ram podučiti o njegovi zmoti in blebe- tanju. Jaz sem bil član »Pisateljskega društva«, ko se je on še zavijal v pleni- ce. Obstojele je pisateljsko društvo pod imenom »Triumvirate«, to pa zato, ker smo bili samo trije. Prvotno smo se shajali na stanovanju Aleksandra Martinca, uradnika »gruntnih bukel«, po domače Skenderbeg della Barca; toda njegova teta nas je vrgla iz stano- vanja. Nato smo prenesli naše »lite- rarno društvo« Pod Trančo v Urbanco- vo hišo, in sicer pod streho v četrto nadstropje, kjer je bilo mraz, da bi zlo- dej sam zmrznil, toda vzdržali smo le- to in pol. Ostala dva člana sta bila Fr. Eržen, ki je umrl pred nekaj leti na Dunaju kot pijonirski stotnik in — jaz! Torej Pod Trančo smo imeli naše shode in vsak član našega društva je moral v teku meseca napisati eno delo, o katerem se je debatiralo itd. To dru-

štvo si je držalo tudi ložo v slovenskem gledališču, katero je za vsako predsta- vo prodal znani trgovec Karinger za ceno 1 gld. 50 krajc. In tu sem napisal igro »Ljubezen z naskokom«, prvo mo- je delo, ki se je kasneje igralo pod vodstvom gospoda Jeločnika v stari »Čitalnici«. Toda dovolj! omenim le še, da »tudi« tantiem nisem dobil. Da pa resno ovržem vsa sumničenja in napa- de in odgovorim Aleševčevi gospodič- ni, svetujem, naj vsakdo, kdor se zani- ma za »Dimeža«, kupi en proizvod mo- je igre ter naj gre z njim h gospodu ravnatelju Govekarju ter naj si točno ogleda v arhivu gledališki list o svoje- časni vprizoritvi Aleševčevega »Dime- ža« ter primerja osebe in dejanja obeh iger. To naj za enkrat zadostuje.

Pisatelj Danilo.

Zobna krema

KALODONT
Ustna voda

Iščem zanesljivega

3274

ključarskega pomočnika

Fran Šmajdek, Jesenice, Gorenjsko.

Spreten

uradnik

se išče za večji

tovarniški obrat.

Kristjan, 22—28 let star, ne- oženjen, popolno znanje slo- venskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Splošna in trgovska izobrazba. Po- nudbe pod: »Y. X. 28, W. B. 7905 na Rudolfa Mosse, Dunaj L, Seilerstätte 2. 3281

Obrtniški koledar

3275

za leto 1912, izdal Jos. Hauptman, oficijal- trgovaške in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za obrtnike mnogo poučne vsebine. Cena 60 v., po pošti 70 v. Dobi se po vseh knjigarnah in pri izdajatelju.

Stanovanje

s tremi sobami, predsobo, sobo za služkinje ter pritliklinami se takoj oziroma za februar 1912 odda na Poljanski cesti št. 71. Cena letno 600 kron. 3280

Štev. 2330

Razpis službe.

Razpisuje se natečaj za mesto

občinskega zdravnika v Pagu

z letno plačo 4000 kron, ki se izplačuje iz občinske blagajne v enakih mesečnih ponaprednih obrokih, od katere vsote odpade K 2400 kot občin- skemu zdravniku, K 1600 pa za zdravniške obiske za zdravljenje prebivalcev mesta Pago.

Za obiske po vaseh ima pravico do pristojbine in potnih stroškov. Zdravnik ima pravico do stalnosti in pokojnine v smislu deželnega zakona z dne 28. februarja 1899.

Prosilci za to mesto morajo dokazati opravičenost izvrševanja zdrav- niške prakse v deželah, zastopanih v državnem zboru na Dunaju in da so popolno večji hrvatskega jezika.

Vsak prosilec se sme slobodno obrniti do podpisane uprave za po- drobna pojasnila v zadevi tega razpisa.

Rok za vlaganje prošenj traja do 30. novembra letos na naslov podpisane uprave.

Pag, 30. oktobra 1911.

3279

Od občinske uprave:

F. Budak
načelnik.

J. Palčić
svetovalec.

Št. 35900.

3276

Razpis ustanov.

Mestni magistrat ljubljanski ima za tekoče leto podeliti sledeče ustanove:

1. Janeza Krstnika **Bernardinija** ustanova v znesku K 230.—
2. Janeza Jakoba **Schillinga** " " " " 250.—
3. Jurija **Tollmainerja** " " " " 250.—
4. Janeza Jošta **Weberja** " " " " 230.— Do teh usta- nov imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile ter so uboge in poštenega slovesa.
5. Miklavža Janeza **Kraschkoviza** ustanova v znesku K 128.— Do te usta- nove imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so doma iz šentpeterske fare in so se letos omožile ter so ubožne. Če teh ni, imajo do te ustanove po vrsti pravico kmečke, rokodelske ali dninarske hčere iz šentpeterske fare, ki so ubožne in so se letos omožile.
6. Antona Jakoba **Fanzoija** ustanova v znesku K 138.— Do te ustanove imajo pravico poštena dekleta meščanskega (hčere ljubljanskih meščanov) ali pa tudi priprostejšega stanu, ki so ubožna in so se letos omožila.
7. Josipa Feliksa **Sinna** ustanova v znesku K 96.— Do te ustanove imata pravico dve izmed najrevnejših ljubljanskih deklet.
8. Mihe **Pakliča** ustanova v znesku K 244.— Do te ustanove imajo pravico ubožni ljubljanski meščani obrtniškega stanu ali njih vdove.
9. Janeza **Kovazha** ustanova v znesku K 302.— Ta ustanova gre na 4 jed- nake dele, do katerih imajo pravico 4 v Ljubljani v revščini živeči rodbinski očetje ali vdovljene rodbinske matere, ki so brez lastne krivde v revščini, so katoliške vere, neoporeklega slovesa in imajo rediti nepreskrbljene otroke.
10. Marije **Kosmatschove** ustanova v znesku K 204.— Do te ustanove imajo pravico nepremožne uradniške sirote ženskega spola, ki so ljubljancanke ter poštenega vedenja.
11. Helene **Valentinove** ustanova v znesku K 168.— To ustanovo ima mestni magistrat razdeliti med ubožne otroke iz frančiškanske fare, kateri nimajo več starišev, in ki niso še 15 let stari.
12. Ustanova **nelmenovanega dobrotnika** za onemogle posle v znesku K 100.— Do te ustanove imajo pravico 4 revni, delanezmožni posli, ki so zvesto slu- žili in so neomadeževanega slovesa, vsak na 1/4 ustanove.

Koleka proste prošnje za te ustanove

je vlagati do vštetega 30. nov. t. l.

pri vložnem zapisniku mestnega magistrata.

V prošnji je navesti one okoliščine, ki dokazujejo prosilčevo (prosilčino) uboštvo.

Prošnjam za posamezne ustanove je na vsaki način priložiti, oziroma v njih dokazati sledeče:

Pri prošnjah za ustanove pod št. 1. do 6. rojstni in krstni list, poročni list ter po možnosti očetovo meščansko pismo; ali je pa vsaj omeniti, kdaj da je oče postal meščan. Slednje odpade pri prosilkah, ki niso meščanske hčere, a prosijo za ustanovo št. 5. ali 6.

Za ustanovo št. 7. rojstni in krstni list ter potrdilo župniškega urada o sa- mičnem stanu.

Za ustanovo št. 8. meščansko pismo ali nevedbo, kdaj da je bilo meščanstvo podeljeno, vdove tudi svoj poročni in možev mrtvaški list. Tudi je omeniti, katerega obrta je prosilec ali je bil prosilkin mož.

Za ustanovo št. 9. poročni list, vdove tudi možev mrtvaški list in pa rojstne in krstne liste (izpiske) nepreskrbljenih otrok. Navesti je tudi vzrok revščine.

Za ustanovo št. 10. rojstni in krstni list ter očetov mrtvaški list.

Za ustanovo št. 11. prosilčev rojstni in krstni list ter mrtvaške liste starišev ali pa potrdilo varuške sodnije, da so stariši zares umrli.

Za ustanovo št. 12. rojstni in krstni list in če mogoče, poselsko knjižico.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

3273

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje začasno mesto

asistentu

z letno plačo 1800 K in stanarine 500 K. Prosilci morajo dokazati, da so z dobrim uspehom dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko ali pa nižjo gimnazijo odnosno realko in trgovsko šolo.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosedanjem službovanju, o starosti, domo- vinstvu, o zdravju in npravnosti ter o znanju jezikov je pri podpisnem ravna- teljstvu vlagati

najkasneje do 14. novembra 1911.

V Ljubljani, dne 30. oktobra 1911.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Št. 36000.

3277

Razpis ustanov za mestne reveže ljubljanske.

Mestni magistrat ljubljanski ima oddati

„Cesarja Franca Jožefa jubilejske ustanove“

in sicer dve po 50 K, deset pa po 40 K.

Do teh ustanov imajo pravico oni mestni reveži ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Prošnje za podelitev jedne teh ustanov, katere se bodo izplačale dne 2. decembra vložiti je pri vložnem zapisniku mestnega magistrata najkasneje do 20. novembra t. l.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

*** Za naše matere, žene in dekleta.**
Smisel za umno gospodinjstvo se vedno bolj širi med Slovenci. Kolikor bolj napreduje naš narod, tem živahnejše se mora razvijati gospodinjstvo, ker brez njega ne more biti uspešnega napredka v domači hiši.

Prospeh vsakega naroda je odvisen od žene, matere in gospodinje, kajti cela družina se suče v prvi vrsti le okrog matere. Blagor narodu, ki ima dobre, skrbne, varčne gospodinje, ki res po starem pregovoru podpirajo tri ogle pri hiši. Družina in hiša, ki ima slabo, potratljivo in nevedšo gospodinjko, mora propasti. Onemogočen je pa tudi gmoten in kulturni napredek naroda, ki nima dobrih gospodinj, kajti gospodinjstvo je osnovan stebel, na katerem sloni sreča, blagostanje in moč posamezne družine, pa tudi celega naroda.

Skrbna gospodinja, verna in razumna mati je prva in prava vzgojiteljica ljudstva; le narodi tedaj, ki skrbijo za vzgojo spretnih gospodinj in dobrih mater, morejo duševno ter telesno prospevati in z jasnim, brezskrbnim očesom zreti v bodočnost, kajti napredek jim je gotov.

Zivo potrebo po gospodinskih šolah so pravočasno umevali tudi važni faktorji med Slovenci, kajti c. kr. kmetijska družba je že pred 12 leti ustanovila gospodinsko šolo v ljubljanskem Marijanišču in deželni odbor kranjski prireja leto za leto več gospodinskih tečajev.

Ker pa ni vsaki gospodinjki mogoče pohajati gospodinsko šolo in obiskovati tečaje, kajti večini manjka potrebne časa in časih tudi denarja, bila je prepotrebna strokovna knjiga, ki bi služila šolskemu pouku, objednem pa bila tudi gospodinjam, ki ne morejo v šolo, pravi svetovalec.

Veseloje mora tedaj navdati vsako slovensko gospodinjko in mater, kajti taka knjiga, in sicer v vseh ozirih kar najpopolnejša, je ravno kar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. — Knjiga ima naslov: **Gospodinjstvo. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila.** Sestavila S. M. Lidvina Purgaj, prednica šolskih sester in voditeljica gospodinske šole v Ljubljani.

Knjiga je sestavljena na podlagi najzanesljivejših teoretičnih in praktičnih izkušenj, kajti izšla je iz krogov, ki so vzor veččega gospodinjstva. Pisateljica, dolgoletna upraviteljica velikega zavoda z obsežno ekonomijo in istočasno učiteljica in voditeljica gospodinske šole, ima za sabo preobilo teoretičnih in praktičnih izkušenj, ki jo skozi in skozi usposablja za sestavo te prepotrebne strokovne knjige.

Knjiga obravnava izključno vse panoge, kjer mora biti dobra gospodinja doma, kakor n. pr. živinorejo, sadjarstvo, mlekarstvo, vzgojo otrok, šivanje in urezovanje oblek, vrtnarstvo, perutinarstvo itd. ter je opremljena tudi z mnogimi nazornimi slikami. Knjiga ima tudi dodatek, ki se tiče zdravilstva in postrežbe bolnikov; ta dodatek je spisal dr. Fran Dolšak, praktični zdravnik v Ljubljani.

Knjiga je vsestransko tako dovršena, da si dobre, v vsakem oziru izvedene gospodinje brez nje kar misliti ne moremo, kajti na podlagi dolgoletnih izkušenj napisana navodila bodo slovensko gospodinjko rešila iz vsake zadrege in knjiga ji bo ob kočljivih ter važnih prilikah pomagala kot izkušen, zaupen svetovalec.

Pred natisom se je knjiga predložila deželnemu odboru in pregledali so jo največje strokovnjaki, ki so podpirali pisateljico s svojimi izkušnjami in nasveti in jo vzpodbujali k vztrajnemu delu.

Deželni odbor je dovolil za izdajo te knjige tudi izdatno podporo ter na ta način omogočil, da je založništvo nastavilo obširni knjigi zelo nizko ceno, ki znaša samo 2 K 20 vin. za proširan in 2 K 80 vin. za vezan izvod. Po pošti velja knjiga 30 vinarjev več. Knjiga je opremljena z mnogimi lepo izvršenimi slikami, med njimi so one, ki predočujejo notranjost človeškega telesa, večbarvne. — To dragoceno knjigo naj si za mal denar nabavijo vse naše gospodinje, matere, žene in dekleta. Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Mohorjani — 'Slovenska Straža'
Vas kliče! Pri sprejemu Mohorjevih knjig daruj vsak večji ali manjši znesek 'Slovenske Straže'!

KDOR RABI

dobre in pristnobarvne zimske barbane, flanelo za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kanafase, cofire, platno, lino, brisačo, rjuha, zimsko blago za dame in gospode zapone, rubce in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. trgovko

Jaros av Marek rojena Skalnica št. 45, v Bistrem pri Novem mestu ob Mot. (Češko.) V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega parhenta, flanela, kanafasa, itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Vzorci se pošiljajo zastoj in pošt. prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. Dopolnje se slovenske, 3190

Modistinja
Ivana Vončar

se je preselila v 3263 (3)

Komenskega ul. 16.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno voženje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštne prosto. — Ceniki zastoj, poštne prosto.

FRANC
SOUVAN
SIN

manufakturna
veletrgovina

v Ljubljani

Mestni trg št. 22 in 23.

1816 1 Narodno podjetje.

Nizke cene. Solidna pos.rezba.

OREHE

3087 20

Tvrđka oddaja

najboljše vrste

KROMPIR

zdrav in brezhiben

v vsaki množini tudi

cele vagone po prav solidni nizki ceni!

Šentjanski premog
za domače kurivo.

Tega prodajamo sedaj brez posredovalcev tudi v majhnih množinah in smo torej v stanu oddajati naš premog, ki ima vsaj isto vrednost, kakor najboljši v Ljubljani, po nenavadno nizki ceni

K 1*20 vreča à 50 kg

za mestno ozemlje, postavljen prosto v hišo.

Pri večjem naročilu, celih vozovih, se cena zniža.

Nikdo naj torej ne zamudi vporabiti to ugodno ponudbo!

Blagohotna naročila naj se pošljejo naravnost na našo pisarno Erjavčeva cesta 2, telefon 207. Razen te sprejemajo naročila sledeče tvrdke:

Fr. Babič, Dolenjska cesta.

Leskovic & Meden, Jurčičev trg.

Menciinger, Sv. Petra cesta.

Urad. gosp. društvo, Kongresni trg.

Kastner, Dvorci trg.

Trdina, Stari trg.

L. Kotnik, Šiška.

A. Šarabon, Zaloška cesta.

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, št. 5. 2821

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse 20.

Plahte za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5. 2822

*** Slovenska kuharica Magdalen Pleiweisove**, katero je v šestem natisu priredila S. M. Felicitas Kalinšek, šolska sestra in učiteljica »Gospodinske šole« v Ljubljani, radi nenadnih težkoč še ne bo izšla že ta mesec (oktober), kot smo naznanili v nekaterih oglaših, temveč šele koncem meseca novembra.

Snov knjige, ki se že štiri leta predelava in izpopolnjuje v najbolj večjih rokah, je namreč v zadnjem času tako narasla, da tiskarni ni mogoče iztiskati dela že ta mesec. Dodali smo tudi narodne slike med tekstom samim, vrh tega bo pa knjiga obsegala tudi 16 krasnih večbarvnih tabel, katerih izvršitev istotako zahteva precej časa.

V naši kuharici je zapadlena vsa kuhinjska umetnost in knjiga bo tako izvrstna, da celo veliki narodi nimajo tako popolne in dovršene kuhinjske strokovne knjige.

Kljub vsem naknadnim spopolnitvam pa ne bo cena nič višja, kot smo že prvotno določili; da moremo knjigo prodajati po tako nizki ceni, nam omogočuje samo to, ker smo jo tiskali v izredno velikem številu, kajti prepričani smo, da bodo po njej posegle vse slovenske gospodinje in kuharice.

Velika izdaja te knjige bo stala namreč broširana samo 5 K 20 v, vezana 6 K;

mala okrajšana izdaja brez slik pa broširana samo 3 K, vezana 3 K 60 vin.

Na Co'zovi cesti 9, v bližini realke in obrtne šole se odda takoj ali kasneje lepa, svetla, solčna

mesečna soba

meblirana, s posebnim vvhodom. 3258 (3)

Vpraša se istotam I. nadstr. vrata 6.

Domača, naravna
vina

vsake vrste: bela, rdeča po 44—56 vin. liter priporoča velespoštovanjem **Franjo Redenko**, Zaprrešić p. Brdovec, Hrvatsko. 3264 (3)

Mlajši trgovski pomočnik

mešane stroke, z dobrimi spričevali išče primerne s užbe, najraje kje na deželi. — Naslov pove uprava „Slovenca“. 3220

Mizarskega pomočnika

sprejme takoj z vso preskrbo **Josip Sitar**, mizarski mojster, Križe pri Tržiču, Gorenj.

Lastniki vrednostnih papirjev, kapitalisti in borzni interesi čitajo

„Wiener Stimmungs-Bericht“

(Izhaja tedensko).

Vsebuje: Tržna tendenca. Finančni tedenski pregled.

Znanje borze. Informacijska rubrika.

Posebej omenjeno: Alpinska montanska družba. Skodove tvornice Ogrska splošna premogokopna družba. Plinarnice Manushek. Pivovarnica Poschach. Union, družba za stavbo blago. Buštšradská železnica. Gösska pivovarnica. Anglo-Avstrijska banka. Orientske železnice. Agrarna in rentna banka. Avstrijski Lloyd. Dunajski Bankverein. Delnice državnih železnic. Zemljiško kreditni zavod. Ogrska hipotekna banka. Niževavstrijska eskomptna družba. Mednarodna družba za zavarovanje proti neugodam. Tržaške plinove delnice. Podunavska paroplovna družba. Tvornica za železo in pločevino Union. Bakrene tvornice avstrijske. Unionska banka Leykam-Vevče. Länderbanka. Foncière, peštanska delniška zavarovalna družba. Živnostenska banka. Južna železnica. Splošna prometna banka. Liesiška pivovarnica. Avstrijski Feniks, zavarovalna družba. Zahodnočeška rudniška družba. Nádražke delnice. Kreditni zavod. Gebr. Enderlin d. d. Dunajska stavbna družba. Brnska tvornica sveč. Praška železindustrialna družba. Werndlove delnice. Trboveljska premogokopna družba. Gelsenkirchenski rudnik. Rudnik Phönix. Deutsch-Luxemburški rudnik. — Kurzna poročila in premijski postavitki za vodilne spekulacijske papirje dunajske, berlinske in londonske borze. — Dobiva se gratis in franko pri bančni tvrdki

ERVIN & CO., Dunaj I.,

Tuchlauben št. 8. 3084